

Однак, В.Д. Шквір, І.В. Борщук, Н.І. Федішин вбачають більш глибокі причини та стверджують, що серйозними факторами, які перешкоджають позитивному вирішенню вказаного питання, зокрема є:

– відсутність необхідних методів і інструментальних засобів, які б забезпечували інформаційну та програмну сумісність (стикування) аудиторських бухгалтерських систем;

– відсутність необхідних стандартів, які б регламентували процес аудиторської перевірки автоматизованим способом [5, с. 624-625].

Також назвали автори зауважують, що на ринку програмних продуктів зовсім відсутні будь-які автоматизовані інформаційні системи для проведення зовнішнього аудиту [5, с. 624]. Проте слід зазначити, що на сьогоднішній день ситуація децю поліпшилася. Зокрема, розроблено програмний продукт «Івахненков & Катеньов Аудит», у якому реалізовано механізм, який убезпечує від помилок на етапі перенесення облікових даних і характеризується їх двохступеневим перенесенням.

Сформовані теоретичні положення та практична модель аудиту, а також рекомендації щодо її реалізації у програмному продукті сприятимуть підвищенню оперативності та якості аудиту в умовах використання комп'ютерних інформаційних технологій. В перспективі вони можуть бути взяті за основу удосконалення програмного забезпечення проведення аудиту. Розвиток такого напрямку наукових досліджень є надзвичайно важливим з двох основних причин. По-перше, важливо розвивати вітчизняний ринок програмних продуктів автоматизації зовнішнього аудиту, щоб через конкуренцію досягати зниження їхньої вартості. По-друге, такі дослідження сприятимуть подоланню проблем, пов'язаних з використанням сучасних інформаційних систем при проведенні аудиту.

Література:

1. Хорунжак Н.М. Модернізація системи обліку бюджетних установ на основі комп'ютерних технологій: умови та принципи / Н.М. Хорунжак // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 3 (20). – С. 251–256.
2. Golyash I., S. Sachenko, S. Ripka. (2011). «Improving the information security audit of enterprise using XML technologies», Proceedings of the 6th IEEE International Conference on Intelligent Data Acquisition and Advanced Computing Systems: Technology and Applications, Prague, Czech Republic, 15-17 September 2011, pp. 795-798.
3. Бойко Н.М. Порівняльна оцінка та вибір програмних продуктів аудиту реальних інвестицій / Н.М. Бойко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2009. – № 647. – С. 581-586.
4. Сисюк С.В. Проблеми та перспективи комп'ютеризації обліку в бюджетних установах / С.В. Сисюк, Н.М. Хорунжак // Науковий вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кошарюка. – 2009. – № 1 (20). – С. 142-146.
5. Шквір В.Д. Концепція побудови комплексної автоматизованої інформаційної системи обліку, аналізу та внутрішнього аудиту / В.Д. Шквір, І.В. Борщук, Н.І. Федішин // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2009. № 647. С. 618-625.

Подольчук О. А.

доцент кафедри економіки та аналізу

Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця, Україна

ЛІКВІДНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Суб'єкти підприємницької діяльності постійно перебувають у тісних взаємовідносинах з контрагентами, яких цікавить інформація про здатність проведення розрахунків по зобов'язаннях. Тому оцінка фінансового стану підприємства повинна займати провідне місце в роботі практикуючих бухгалтерів та аналітиків.

Оцінка показників діяльності підприємства базується на обліково-аналітичній інформації, що «являє собою сукупність даних бухгалтерського обліку, які розкривають господарську діяльність суб'єктів господарювання та використовуються для прийняття рішень в процесі управління» [3, с. 55].

Головна мета оцінки фінансового стану підприємства полягає в тому, щоб своєчасно виявляти та запобігати недолікам у діяльності підприємства, знаходити шляхи підвищення ефективності його діяльності та платоспроможності.

Дослідження наукової та спеціальної літератури [1, с. 85; 4, с. 241] дає можливість узагальнити найважливіші показники оцінки діяльності підприємств: оцінка майнового стану (ресурсів) підприємства, оцінка фінансової стійкості підприємства, оцінка ліквідності, оцінка ділової активності, оцінка прибутковості діяльності.

Як свідчить практика, саме показники ліквідності дають можливість визначити реальні фінансові можливості підприємства. Тому обрана тема дослідження є актуальною.

В наукових дослідженнях [2, с. 420–421] існують різні підходи до розуміння сутності поняття «ліквідність», часто її ототожнюють з категорією «платоспроможність». Однак, в загальному розумінні, ліквідність – це здатність активу до швидкого перетворення на грошові кошти, а платоспроможність – достатність ліквідних активів для погашення в будь-який момент зобов'язань перед кредиторами. Таким чином, оцінка ліквідності є необхідною умовою прийняття оптимальних управлінських рішень щодо можливостей кредитування та інвестування підприємства.

Для оцінювання ступеня ліквідності підприємства вчені використовують різні показники ліквідності, що ризикують набором ліквідних засобів, які використовують для покриття короткотермінових зобов'язань. Залежно від того, які види оборотних активів приймаються у розрахунок, виокремлюють різні показники ліквідності [2, с. 421].

На нашу думку, при оцінці ліквідності необхідно розраховувати наступні групи показників:

1) показники ліквідності активів – характеризують структуру та якість активів за рівнем ліквідності та можливість перетворення активів у ліквідні кошти;

2) показники ліквідності балансу – дають можливість визначити ступінь покриття боргових зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких у грошові кошти відповідає строку платіжних зобов'язань;

3) показники ліквідності підприємства – визначають оцінку його платоспроможності.

Серед основних показників ліквідності активів доречно виокремити: показники ліквідності окремих груп активів (частка простроченої і нереальної до стягнення дебіторської заборгованості у загальній сумі дебіторської заборгованості, частка готової продукції у запасах); показники ліквідності активів підприємства (частка оборотних активів у активах, частка дебіторської заборгованості в оборотних активах, частка запасів в оборотних активах, коефіцієнт маневреності оборотних активів тощо).

Оцінка ліквідності балансу досягається визначенням здатності активів покривати зобов'язання. Для цього, залежно від рівня ліквідності активи та пасиви підприємства поділяються на відповідні чотири групи: активи – за рівнем ліквідності, пасиви – за терміном погашення. Визначення платіжного надлишку чи нестачі та порівняння з кращими умовами нерівностей дає можливість оцінити рівень покриття зобов'язань підприємства його активами, термін перетворення яких на гроші відповідає термінам погашення зобов'язань.

Показники ліквідності підприємства допомагають визначити платоспроможність підприємства. До них відносяться: коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт загальної ліквідності.

Отже, оцінка показників ліквідності дає можливість визначити негативні чинники впливу на фінансовий стан підприємства. Поряд з цим, на сучасному етапі формування звітних даних недостатньо напрацьовані підходи розрахунку усіх груп показників ліквідності. Тому у подальших дослідженнях варто спрямувати увагу на методику розрахунку досліджуваних показників.

Література:

1. Даценко Г.В. Дослідження окремих аспектів аналізу показників фінансової звітності підприємства / Г.В. Даценко, А.А. Мізернюк // Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: збірник наукових праць всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. – Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2015. – 146 с.
2. Олександренко І.В. Діагностика ліквідності та платоспроможності підприємства / І.В. Олександренко // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 6 (156). – С. 419-426
3. Подоляничук О.А. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль в системі внутрішнього контролю сільськогосподарського підприємства / Економіка АПК. – 2010. – № 3. – С. 54-57
4. Юрчишена Л.В. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / Юрчишена Л.В., Материнська О.А., Драбачіч А.В.. – ВФЕУ. ІІІ Балюк І.Б.: Вінниця, 2014. – 312 с.

Томчук О. Ф.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри організації економіки та аналізу

Продан О. А.

студентка

*Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця, Україна*

МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Доходи від операційної діяльності – це доходи (виручка) від реалізації продукції та інші операційні доходи. Інші операційні доходи включають всі доходи від операційної діяльності, крім доходу від реалізації продукції. Доходи підприємства від операційної діяльності поділяють на дві складові: виручку від реалізації товарів і виручку від реалізації робіт та послуг, що дає змогу проаналізувати склад операційної діяльності [2, с. 11].

Для аналізу доходів від операційної діяльності підприємства можна застосовувати широкий спектр прийомів і методів економічного аналізу. Найбільш поширеними з них є: зіставлення залишків по рахунках за різні звітні періоди; зіставлення показників бухгалтерської і фінансової звітності з прогнозними показниками; зіставлення в звітному періоді співвідношень між різними статтями звітності і аналогічними співвідношеннями минулих періодів.

Використовуючи звітність підприємства можливо виконати комплексний аналіз ефективності операційної діяльності, застосовуючи метод парних порівнянь за ітераціями [1, с. 33-34]. Перша ітерація передбачає обчислення індексів показників ефективності операційної діяльності підприємства за два досліджуваних періоди.

Друга ітерація – розрахунок індексу зміни (I) кожного показника. Матричні методи можуть виступати як в ролі окремих новітніх засобів опрацювання інформації з ціллю прийняття управлінських рішень, так і в ролі елемента інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства.

Третя ітерація передбачає визначення суми індексів зміни показників (I_з):

$$I_z = I_1 + I_2 + \dots + I_n.$$

де I_з – загальний індекс зміни показників.

I₁ – індекс зміни першого показника,

I₂ – індекс зміни другого показника,

I_n – індекс зміни третього показника.

Одержана сума характеризуватиме узагальнений індекс ефективності управління формуванням доходів з операційної діяльності підприємства.